

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.301/2020/6.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Fekete Margit ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt I. rendű alperes neve (cím) I. rendű és II. rendű alperes neve (cím) II. rendű alperesek ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.062/2020/13. számú ítélete ellen az alperesek 14. sorszám alatt benyújtott és 16. sorszám alatt kiegészített fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és a keresetet elutasítja. Mellőzi a beszámítási kifogás elutasítására vonatkozó rendelkezést, valamint az alperesek elsőfokú perköltségben marasztalását. Megállapítja, hogy a felek az elsőfokú eljárási költségeiket maguk viselik. A felperes által az államnak fizetendő le nem rótt kereseti illetéket 150 000 (Százötvenezer) forintra, az alperesek által az államnak egyetemlegesen fizetendő le nem rótt viszontkereseti illetéket 150 000 (Százötvenezer) forintra felemeli. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 25 400 (Huszonötezer-négyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50 800 (Ötvenezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget.

A felperest 120 000 (Százhúszezer) forint, az I. rendű alperest pedig 200 000 (Kétszázezer) forint le nem rótt fellebbezési illeték állam részére, külön felhívásra történő megfizetésére kötelezi.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

- [1] A felperes ügyvédként dolgozik, 1990-től kezdődően aktívan részt vesz a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei és az országos politikában, 2001-ig a Fidesz tagjaként, azóta pedig az általa alapított **Ö. Sz-Sz-B M. F. Sz.** elnökeként.
- [2] Az alperesek a Fidesz Magyar Polgári Szövetség tagjai. Az I. rendű alperes 1998-tól országgyűlési képviselő. A II. rendű alperes minden választáson a férjének: az I. rendű alperesnek a kampányfőnöke volt, 2014. óta pedig Ny. polgármestere.
- [3] Szabolcs-Szatmár-Bereg megye ny-i székhelyű 6. számú egyéni választókerületében a Fidesz választókerületi elnöke az I. rendű alperes volt, aki 2013. november 6. napjára, Ny-ra hívta össze a

választókerületi szervezet közgyűlését a 2014. évi országgyűlési választáson induló egyéni képviselőjelölt megválasztása céljából. A gyűlésen legalább 100 helyi Fidesz tag vett részt, akik egyhangúan támogatták, hogy a választókerületben az I. rendű alperes induljon a Fidesz képviselőjelöltjeként. Ezt követően a szervezők kivetítő segítségével bemutatták a választókerület már ismertté vált két másik egyéni képviselőjelöltjének: a felperesnek, valamint a Jobbik által jelölt **K. S.-nak** az internetes honlapját, majd - az alperesek jóváhagyásával - legalább 100 példányban kiosztottak egy fekete-fehér összehajtott A/4-es szórólapot, amelynek első három oldala a „Hasfelmetsző Jacket is lepipálja felperes neve, a szabolcsi rém”, a negyedik oldala pedig a „Botrány 'felperes neve' tárgyalásán” című cikket és azok internetes elérhetőségét tartalmazta. A szórólap egy példányát a gyűlés egyik résztvevője, K. F. a barátjának, az azóta elhunyt **R. F.-nek** adta át, aki azt a felpereshez továbbította.

- [4] A felperes 2014. február 7. napján pert indított az alperesekkel szemben a választókerületi gyűlésen kiosztott szórólappal elkövetett személyiségi jogsértés jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt, amelyben - kijelölés folytán - az Egri Törvényszék járt el. Az alperesek a per során tagadták, hogy a felperes által kifogásolt szórólapok ott voltak a gyűlés helyszínén és a jóváhagyásukkal kiosztásra kerültek a résztvevőknek. Ezért a felperes - az állításainak igazolása érdekében - hangrögzítő berendezést helyezett el **K. F.** lakásában, amellyel rögzítette az I. rendű alperes és **K. F.** között 2015. április 26-án lezajlott beszélgetést. Ennek során az I. rendű alperes nem tagadta a szórólapok kiosztását, épp ellenkezőleg: arról kívánta meggyőzni **K. F.**-et, hogy mindez csupán egy belső pártügy, amellyel nem érdemes komolyan foglalkozni. Úgy nyilatkozott, hogy mivel **K. F.** a szórólapot megmutatta **R. F.-nek**, a bíróságra kell járnia, ahol a felperes „hamis tanúkat állított.” Ezért a felperest „moslék embernek” nevezte azzal, hogy „tudom, hogy magának nem, de énnekem az.” A szórólap tartalmára utalva kijelentette, hogy az egész „egy pitiáner ügy, rákapcsolnak az internetre, bekattint, oszt ott van.” A felperest „romlott embernek” titulálta azért, mert egyes beszélgetésekről hangfelvételt készített. Kijelentette, hogy „felperes neve meg akar ölni bennünket. Tetszik érteni? Hát ez egy maffiavezér, egy szarházi. (...) Elmondom magának, hogy én 'felperes nevének' sok szívességet tettem. Még anno, amikor a Fideszben volt, de meggyőződése, hogy ő egy maffiavezér. Tetszik érteni? . (...) És a parancsot megkapta, hogy ezt kell csinálni és akkor járkál magukhoz, felveszi magnóra, majd meglátja.”
- [5] Miután a per során meghallgatott tanúk tagadták a szórólapok kiosztását, a felperes benyújtotta az Egri Törvényszékre a beszélgetésről készített hangfelvételt, amelyet a bíróság bizonyítékként elfogadott és az elsőfokú tárgyaláson meghallgatott. A II. rendű alperes a hangfelvétel leiratának teljes szövegét elektronikus úton megküldte B. község polgármesterének: dr. **A. K.-nak**, valamint a barátainak, amelyet a per 2016. október 25-én megtartott tárgyalásán elismert.
- [6] Az Egri Törvényszék a 2016. november 22-én kelt 12.P.20.657/2016/26. számú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes a választási gyűlésen kiosztott szórólapokban foglalt valótlan tények híresztelésével megsértette a felperes jóhírnevét és vele szemben alkalmazta a személyiségi jogsértés jogkövetkezményeit. A felek fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla a 2017. június 1-én kelt Pf.I.20.174/2017/5. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és - egyebek mellett - megállapította, hogy a személyiségi jogsértést a II. rendű alperes is elkövette, így vele szemben is alkalmazta annak jogkövetkezményeit. A Kúria 2018. október 10-én kelt Pfv.IV.21.636/2017/12. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A határozatának indokolásában kifejtette, hogy az eljáró bíróságok az eset körülményeire figyelemmel jogszerűen értékelték bizonyítékként azokat a hangfelvételeket, amelyeket a felperes az alperesek tudta nélkül készített a velük folytatott beszélgetésekről, ezek nélkül ugyanis a felperes nem tudta volna igazolni a tényállításait. Az Alkotmánybíróság a 2019. szeptember 30-án

meghozott IV/686-4/2019. számú végzésével visszautasította az alperesek által a Kúria ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt.

- [7] A felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy az I. rendű alperes a **K. F.**-cel folytatott beszélgetés során megsértette a jóhírnevét és a becsületét azzal a valótlan tényállítással, hogy ő „hamis tanúkat állított;” továbbá azon közlésekkel amelyben „moslék embernek” és „romlott embernek” nevezte őt; amelyben a valótlan tényállításokat tartalmazó cikkekről kijelentette, hogy „bekattint oszt ott van;” valamint amelyben úgy nyilatkozott, hogy „felperes neve meg akar ölni bennünket (...) hát ez egy maffiavezér, egy szarházi, (...) meggyőződése, hogy ő egy maffiavezér.” Kérte annak megállapítását, hogy a II. rendű alperes megsértette a jóhírnevét és a becsületét azzal, hogy a sérelmezett kijelentéseket tartalmazó hangfelvétel leiratát több ember részére továbbküldte. A keresete kiterjedt arra is, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket elégtétel adására, valamint az I. rendű alperest 1 000 000 Ft, a II. rendű alperest pedig 1 500 000 Ft sérelemdíj és járulékaik megfizetésére.
- [8] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkoztak, hogy a felperes az I. rendű alperes engedélye nélkül készített hangfelvételt nem használhatja fel ebben a perben, az állításait ugyanis más módon is igazolhatja. Tagadták, hogy az I. rendű alperes megtette a sérelmezett kijelentéseket, kifejtették továbbá, hogy azok amúgy sem tényállítások, hanem csupán bírálatok voltak, amelyet a közszereplő felperesnek tőnie kell. Állították, hogy a hangfelvétel II. rendű alperes által továbbított szövege nem tartalmazta a per tárgyát képező kijelentéseket, így ő sem követett el jogsértést.
- [9] Az alperesek viszontkeresetet terjesztettek elő, amelyben annak megállapítását kérték, hogy a felperes megsértette az emberi méltósághoz, a magántitokhoz és a hangfelvételhez fűződő jogait azzal, hogy rögzítette és az előzményi perben felhasználta az I. rendű alperes **K. F.**-cel folytatott beszélgetésének hangfelvételét. Kérték, hogy a bíróság tiltsa el a felperest a további jogsértéstől, valamint kötelezze őt elégtétel adására, továbbá 2 500 000 Ft sérelemdíj és járulékaik megfizetésére oly módon, hogy azt elsődlegesen számítsa be az általuk esetlegesen fizetendő sérelemdíjba.
- [10] A felperes ellenkérelme a viszontkereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy az előzményi perben eljáró bíróságok szerint jogszerűen rögzítette és használta fel az I. rendű alperes beszélgetésének hangfelvételét, így nem sértette meg az alperesek személyiségi jogait.
- [11] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnevét azon kijelentésével, hogy a felperes hamis tanúkat állított, továbbá megsértette a felperes becsületét azon kijelentéseivel, hogy „Hát ez egy maffiavezér, egy szarházi” és „Meggyőződése, hogy ő egy maffiavezér.” Megállapította, hogy a II. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy a **K. F.** és az I. rendű alperes által folytatott beszélgetés szöveges változatát elektronikusan továbbküldte több embernek, ezzel ugyanis híresztelte az I. rendű alperes azon közlését, amely szerint a felperes hamis tanúkat állított. Az alpereseket eltiltotta a további jogsértéstől, továbbá kötelezte őket arra, hogy a felpereshez címzett magánlevélben kérjenek bocsánatot és fizessenek meg neki személyenként 750 000 Ft-ot és járulékaikat, valamint 75 000 Ft perköltséget. Az ezt meghaladó keresetet, valamint az alperesek viszontkeresetét és beszámítási kifogását elutasította. A felperest 60 000 Ft, az alpereseket pedig fejenként 90 000 Ft elsőfokú eljárási illeték állam részére, külön felhívásra történő megfizetésére kötelezte.
- [12] A határozatának indokolása szerint az előzményi perben született bírósági döntésektől függetlenül jelen perben is meg kellett vizsgálni azt, hogy bizonyítékként felhasználható-e az I. rendű alperes és

K. F. beszélgetésének hangfelvétele. Bár az eljárás során nem a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.), hanem a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) rendelkezéseit kellett alkalmazni, a Pp. 269. §-a alapján értékelte, hogy a felperes nem az élethez és testi épséghez fűződő jog megsértésével vagy erre irányuló fenyegetéssel szerezte meg a hangfelvételt. Mivel az I. rendű alperes letagadta a per tárgyát képező kijelentéseit, a felperes az állításait csak **K. F.** tanúvallomásával igazolhatta volna, aki azonban - a háziorvosának igazolása szerint - nagyfokú demenciában szenved, ezért őt az 1952. évi Pp. 169. §-ának (1) bekezdése alapján nem lehetett tanúként kihallgatni. Ennek tisztázásához - az alperesek érvelésével szemben - nem volt szükség elmeorvos szakértő kirendelésére. Mivel pedig az állításainak igazolására nem maradt más bizonyítási eszköze, a felperes ebben a perben is felhasználhatta az általa csatolt hangfelvételt, amellyel bizonyította, hogy az I. rendű alperes megtette a sérelmezett kijelentéseit. Az alperesek alap nélkül kérdőjelezték meg e felvétel eredetiségét, azt ugyanis az elsőfokú bíróság a tárgyaláson meghallgatta és ez alapján megállapította, hogy az valóban tartalmazza a per tárgyát képező kijelentéseket. Bár a hangfelvételtől két leirat készült, az azokban foglalt kismértékű eltérések nem érintették a kifogásolt közléseket. Ezért - az alperesek érvelésével szemben - nem volt szükség informatikus szakértő kirendelésére a felvétel eredetiségének megállapításához.

- [13] Az I. rendű alperes azon kijelentése, amely szerint a felperes „hamis tanúkat állított,” valótlan tényállítás volt. Valójában ugyanis a felperes az előzményi perben azért kényszerült az általa készített hangfelvételek csatolására, mert az ott kihallgatott tanúk nem tettek eleget az igazmondási kötelezettségüknek, hiszen letagadták a szórólapok kiosztását. E közlést másodlagosan úgy is lehet minősíteni, hogy az való tényeket hamis színben tüntetett fel, hiszen az előzményi perben - bizonyító félként - a felperes indítványozta e tanúk kihallgatását, az általuk előadott hamis vallomások azonban nem voltak alkalmasak az őt terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítésére. Mindez sértette a felperes szakmai és emberi jóhírnevét, ezért a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: a Ptk.) 2:45. §-ának (2) bekezdése alapján a jóhírnévhez fűződő jogának sérelmével járt.
- [14] Az a közlés azonban nem sértette a felperes becsületét, amelyben az I. rendű alperes - a hamis tanúk állításával összefüggésben - „moslék embernek” minősítette őt, e kijelentést ugyanis azzal egészítette ki, hogy „tudom, hogy magának nem, de énnekem az.” Ezért ez a kifejezés a szöveg egész tartalmára figyelemmel nem volt indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás, így azt a felperesnek el kell tűrnie. Ugyanez vonatkozik a „romlott ember” minősítésre is, amelyet az I. rendű alperes azért használt, mert sérelmezte, hogy egyes beszélgetéseit a felperes az engedélye nélkül rögzítette. Erre tekintettel ez a közlés sem tekinthető indokolatlanul bántó kritikának. Nem járt a felperes személyiségi jogainak sérelmével az sem, hogy az I. rendű alperes a szórólapokon feltüntetett cikkekre utalva kijelentette: „bekattint oszt ott van,” mindez ugyanis valós tényállításnak minősült, amellyel az I. rendű alperes csupán azt fejezte ki, hogy a cikkek szabadon hozzáférhetőek az interneten, konkrét honlapcímet azonban nem közölt. Nem sértette a felperes személyiségi jogait az sem, hogy az I. rendű alperes úgy nyilatkozott: a felperes „meg akarja ölni őket,” ezzel ugyanis csupán azon véleményének adott hangot, hogy a felperes le akarja járatni az alpereseket, amelyet a közéleti szereplő felperes köteles eltűrni.
- [15] Az a sérelmezett szövegrész ugyanakkor sértette a felperes becsületét, amelyben az I. rendű alperes „maffiavezérnek” és „szarházinak” minősítette őt, mindez ugyanis kifejezetten öncélú és indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás volt, amely visszautalt az előzményi per tárgyát képező valótlan tényállításokra. Ezen ténytartalom nélküli, gyalázkodó kifejezések használatát az sem tette indokolttá, hogy az I. rendű alperes a beszélgetés során a felperes és **K. F.** szórólapokkal kapcsolatos

eljárását sérelmezte.

- [16] Mivel híresztelés útján más személy becsületét nem lehet megsérteni, a II. rendű alperes nem sértette meg a felperes személyiségi jogait azzal, hogy az I. rendű alperes becsületsértő kifejezéseit tartalmazó leiratot több személy részére továbbküldte. Híresztelni ugyanis csak valótlan tényállításokat lehet, ezért csak azt kellett megvizsgálni, hogy a II. rendű alperes híresztelte-e az I. rendű alperes azon valótlan tényállítását, amely szerint a felperes „hamis tanúkat állított.” A II. rendű alperesnek az előzményi perben és az azzal párhuzamosan indult büntetőeljárásban tett nyilatkozatai, valamint dr. **A. K.** és dr. **Gy. Z.** előzményi perben előadott vallomásai alapján azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes a hangfelvétel leiratát tartalmazó szöveget elektronikus úton legalább 10 embernek továbbküldte. Bár az alperesek korábbi jogi képviselője azt vallotta, hogy ő a bíróságtól kapott leiratot a sérelmezett részek kisatírozása után küldte tovább a II. rendű alperesnek, mindez nem volt életszerű, a jogi képviselőnek ugyanis valamennyi bizonyítékot teljes terjedelemben továbbítania kellett az ügyfelei részére. Amennyiben pedig a II. rendű alperes valóban kisatírozva kapta volna meg a szöveget az ügyvédjétől, erről a fontos tényről neki és a fenti tanúknak is nyilatkozniuk kellett volna az előzményi perben és büntetőeljárásban, ezt azonban egyikük sem említette meg. Ezért a II. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy a hangfelvétel teljes leiratát legalább 10 ember részére továbbküldte, hiszen ezáltal híresztelte az I. rendű alperes azon valótlan tényállítását, amely szerint a felperes az előzményi perben hamis tanúkat állított. Ennek tisztázásához a fenti bizonyítékok mellett nem volt szükség informatikai szakértőre.
- [17] Erre tekintettel a jogsértéseket megállapította, az alpereseket eltiltotta a további jogsértéstől, valamint kötelezte őket a magánlevélben történő elégtételadásra, továbbá személyenként 750 000 Ft sérelemdíj és járulékaik megfizetésére. Ennek összegét arra figyelemmel határozta meg, hogy az alperesek ismétlődő jogsértést követtek el, a felróhatóságuk - az általuk betöltött fontos köztisztviselésekre is tekintettel - jelentős mértékű, a jogsérelem pedig a felperesnek mind a szűkebb, mind pedig a tágabb környezetében rombolta azt a közbizalmat, amit az addigi munkájával kivívott magának.
- [18] A II. rendű alperes viszontkeresetét azért találta alaptalannak, mert a felperes sérelmezett magatartása nem érintette őt, így nem volt keresetösségi joga. Az I. rendű alperes viszontkeresete pedig azért nem foghatott helyt, mert a beszélgetés engedély nélküli rögzítése és felhasználása sem az emberi méltóságát, sem pedig a magántitokhoz fűződő jogát nem sértette meg, hiszen a felperes ezzel nem volt kérdőjelezte meg az I. rendű alperes emberi mivoltát, továbbá fedte fel az I. rendű alperes magánszférájára vonatkozó adatait. E magatartás nem járt az I. rendű alperes hangfelvételhez fűződő jogának sérelmével sem, hiszen a hangfelvétel engedély nélküli elkészítése és az előzményi perben történt engedély nélküli felhasználása nem volt visszaélészerű, ugyanis csak így érvényesülhetett a felperes különös méltánylást érdemlő azon magánérdeke, hogy az előzményi per során igazolhassa a sérelmére elkövetett személyiségi jogsértéseket.
- [19] Az 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alpereseket a felperes jogi képviselői munkadíjból álló részperkölségének megfizetésére azzal, hogy a le nem rótt elsőfokú eljárási illetékből a felperes 60 000 Ft-ot, az alperesek pedig személyenként 90 000 Ft-ot kötelesek az állam részére megfizetni.
- [20] Az alperesek a fellebbezésükben azt kérték, hogy az ítéletábra elsődlegesen változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, a keresetet utasítsa el, az I. rendű alperes viszontkeresetének pedig adjon helyt. A másodlagos fellebbezési kérelmük arra irányult, hogy az ítéletábra helyezze hatályon kívül

az elsőfokú bíróság ítéletét és utasítsa az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára.

- [21] Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság jelen perben nem értékelhette volna bizonyítékként az I. rendű alperes engedélye nélkül elkészített hangfelvételt, a felperes ugyanis az állításait más módon: tanúbizonyítás útján igazolhatta volna. Tévedett akkor is, amikor a hangfelvétel felhasználását a Pp-re utalva indokolta meg, a perben ugyanis az 1952. évi Pp-t kellett alkalmazni, amely nem sorolja fel a bizonyítási eszközök között a hangfelvételt. E felvétel felhasználását kizárta az is, hogy arról többféle leirat készült, amely megkérdőjelezte annak eredetiségét, vágtatlanságát. Ezért a felperes kötelezettsége lett volna az, hogy ennek tisztázására informatikai szakértői bizonyítást kérjen, erre irányuló indítványa azonban nem volt, így ennek bizonyíthatatlanságát neki kell viselnie. Azt, hogy a hangfelvétel eredeti, hiteles és vágtatlan-e, nem lehetett megállapítani pusztán annak meghallgatása útján, ezért az elsőfokú bíróság érvelése ebben a körben is téves. Aggályos továbbá, hogy az elsőfokú bíróság azt rögzítette a hangfelvétel meghallgatásakor, hogy a felvétel minden szava érthető, hiszen annak leiratai többször utaltak arra, hogy a szöveg helyenként érthetetlen. Nem tért ki az elsőfokú bíróság arra sem, hogy a felvétel melyik leiratnak felel meg. Mivel a jogi képviselőjük önhibáján kívüli okból nem tudott jelen lenni a hangfelvétel meghallgatásakor, nem volt lehetőségük arra, hogy a hangfelvételt megismerhessék és az azzal kapcsolatos észrevételeiket megtehessék. Szakértői közreműködést igényelt volna annak vizsgálata is, hogy **K. F.** mentális állapota kizárja-e a tanúkénti kihallgatását, ehhez ugyanis a becsatolt háziorvosi igazolás nem volt elegendő.
- [22] A per során dr. **F. J.** tanúvallomása és az általa csatolt okirati bizonyíték alátámasztotta, hogy a II. rendű alperes anonimizált formában továbbította a hangfelvétel leiratát, így nem sértette meg a felperes személyiségi jogait. Azt, hogy a teljes szöveget elküldte, nem igazolta a II. rendű alperes előzményi perben és büntetőeljárásban tett nyilatkozata, amely lehetett elírás eredménye is. Ezért a felperesnek ebben a körben is informatikai szakértő kirendelését kellett volna kérnie, amellyel tisztázhatta volna, hogy a II. rendű alperes pontosan mit és hány embernek küldött tovább.
- [23] Érvelésük szerint a jogsértőnek talált közlések csupán értékítéletek, kellő ténybeli alappal rendelkező következtetések voltak, amelyek politikai vita során hangzottak el, így azokat a közszereplő felperesnek túrnie kell.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbeezett részének helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján. Rámutatott - többek között -, hogy a hangfelvételek a korábbi perben felhasználásának indokoltságát a Kúria megállapította; a hangfelvétel nélkül gyakorlatilag lehetetlen lenne bizonyítani a jóhiszemű pervitel követelményeit teljesen figyelmen kívül hagyó alperesekkel szemben a személyiségi jogok sérelmét. Valótlan az az alperesi hivatkozás, hogy több hangfelvétel lenne, indokolatlan lett volna a tudottan eredeti, nem vágott, nem manipulált felvétel szakértői vizsgálata. **K. F.** tanúként meghallgatása szükségtelen volt, mivel az I. rendű alperes soha nem tagadta azt, hogy felvételen ő beszélget **K. F.**-cel annak lakásán. Az elsőfokú bíróság annak is meggyőző indokát adta, hogy miért nem fogadta el az alperesek korábbi jogi képviselőjének a tanúvallomását és az alperesek előadását a beszélgetés írásbeli változatának anonimizálására vonatkozóan. Gyakorlatilag a felperes közokiratokkal tudta bizonyítani azt, hogy a II. rendű alperes több személynek megküldte a beszélgetés írásbeli változatát. A hangfelvétel pedig egyértelműen bizonyítja az I. rendű alperesnek a felperes sérelmére elkövetett személyiségi jog megsértését. A kijelentések nem politikai vita kapcsán kerültek megfogalmazásra, az I. rendű alperes látogatásának a célja **K. F.** az alperesek számára kedvező irányú befolyásolása volt.

- [24] Az ítélet tábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését, amelyik a felperes keresetét részben, a II. rendű alperes viszontkeresetét pedig teljesen elutasította (1952. évi Pp. 253. §-ának (3) bekezdése). A fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között kizárólag abban foglalt állást, hogy jogszerűek-e az elsőfokú ítélet keresetnek helyt adó és az I. rendű alperes viszontkeresetét elutasító rendelkezései. Ennek eredményeként az alperesek fellebbezését a kereset tekintetében alaposnak, az I. rendű alperes viszontkeresete tekintetében pedig alaptalannak találta.
- [25] Mindenekelőtt észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az eljárási szabályokat azzal, hogy az elsőfokú ítéletet tárgyaláson kívül hozta meg. A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. (a továbbiakban: Veir.) 2020. június 1-től hatályos 28. §-ának (1) bekezdése értelmében ugyanis mindezt csak akkor tehetné volna meg, ha a Veir. és a 229/2020. (V. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr.) hatálybalépése közötti időszakban, azaz legkésőbb 2020. június 1-ig írásban figyelmeztette a feleket a tárgyalás berekesztésére, és a felek a felhívására a nyilatkozataikat megtették, vagy a megadott határidő alatt nyilatkozatot nem tettek. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság még ezen időszakon belül: a 2020. május 12-én kelt 7. sorszámú végzésében figyelmeztette a feleket a tárgyalás berekesztésére és -nyolcnapos határidő biztosítása mellett - felhívta őket a nyilatkozataik megtételére. Bár e felhívásban foglalt határidő alatt a felperes nyilatkozatot tett (8. sorszámú beadvány), az alperesek nem nyilatkoztak, hanem e határidő meghosszabbítását kérték (9. sorszámú beadvány), amelynek az elsőfokú bíróság eleget is tett, hiszen engedélyezte, hogy az alperesek a felhívást a 10. sorszámú végzés kézbesítésétől számított 8 nap alatt teljesíthessék. E végzést az alperesek jogi képviselője 2020. május 26-án vette át, így a meghosszabbított nyilatkozattételi határidő 2020. június 3-án járt le. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a Veir. ekkor hatályos 28. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül nem hozhatott volna ítéletet, az alperesek részére biztosított meghosszabbított határidő ugyanis nem a Veir. és a Módr. hatálybalépése közötti időszakban, hanem csak azt követően ért véget. Az ítélet tárgyaláson kívüli meghozatala viszont nem az 1952. évi Pp. 252. §-ának (1) bekezdése szerinti abszolút, mérlegelést nem engedő hatályon kívül helyezési ok, így azt kellett vizsgálni, hogy ez a perben olyan súlyú, az érdemi döntésre kiható eljárási szabálysértést valósított-e meg, amely az elsőfokú eljárás megismétlését indokolja. Az ítélet tábla úgy találta, hogy az eljárási szabálysértés folytán nem vált szükségessé az elsőfokú eljárás megismétlése, hiszen a felek a tárgyalás berekesztésére történt figyelmeztetést követően valamennyi nyilatkozatukat, indítványukat előterjeszthették, azzal összefüggésben tehát, hogy az elsőfokú bíróság nem tárgyaláson hozta meg az ítéletét, a felek eljárási jogai nem szenvedtek sérelmet.
- [26] Az elsőfokú bíróság - a fellebbezési érveléssel szemben - nem sértette meg az eljárás szabályait azzal, hogy a 2020. február 13-án megtartott tárgyaláson meghallgatta, majd bizonyítékként értékelte az I. rendű alperes engedélye nélkül készített hangfelvételt. Annak eldöntése során, hogy e felvétel jelen perben bizonyítékként felhasználható-e, nem a Pp. 269. §-át, hanem az eljárásra irányadó 1952. évi Pp-t kellett alkalmazni, amely alapján az az egységes bírói gyakorlat alakult ki, hogy a bizonyítási eljárás során - a szabad bizonyítás elvére és az igazság kiderítéséhez fűződő közérdekre tekintettel - az érintett személy hozzájárulása nélkül készített hangfelvételt is fel lehet használni, feltéve, hogy a perben enélkül nem hozható megnyugtató döntés, mivel a valós tényállás csak ezzel a bizonyítási eszközzel deríthető fel (BH1985.57, BH2000.485, BH2001.110, Kúria Pfv.I.21.327/2012/9., amelyek elvi tartalmával az ítélet tábla is egyetért.). Márpedig helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes - az I. rendű alperes tagadásával szemben - a hangfelvételen kívül kizárólag K. F. tanúvallomásával igazolhatta volna azon állításait, hogy az I. rendű alperes megtette a sérelmezett kijelentéseit. E személyt azonban az 1952. évi Pp. 169. §-ának (1) bekezdése alapján nem lehetett tanúként kihallgatni, a háziorvosának igazolása szerint ugyanis

súlyos fokú demenciában szenved, ezért a korábbi eseményekre nem tud visszaemlékezni. A fellebbezési érveléssel szemben ennek bizonyításához nem volt szükség elmeorvosszakértő kirendelésére, hiszen az alperesek maguk is kijelentették, hogy álláspontjuk szerint K. F. „a korából eredő értelmi problémákkal” küzd (P.20.224/2018/23. számú beadvány utolsó oldala), „nem rendelkezik a szükséges belátási képességgel” és „a nyilatkozatai aggályosak” (11. sorszámu beadvány 9. oldala). Erre tekintettel - más bizonyítási eszköz hiányában - a felperes csakis a hangfelvétellel igazolhatta azt az állítását, hogy az I. rendű alperes megtette a sérelmezett kijelentéseit, így azt az elsőfokú bíróság jogszerűen tette a tárgyalás anyagává és helytállóan értékelte bizonyítékként.

[27] A hangfelvétel eredetiségét és hamisítatlanságát nem kérdőjelezte meg az alperesek 11. sorszámu beadványához csatolt leirat, amelyet - állításuk szerint - a korábbi jogi képviselőjük csak „a kijárási korlátozások alatti kényszerű iratrendezés során” talált meg. Először is: e leirat keletkezésének körülményei komoly mértékben aggályosak, hiszen nincs magyarázat arra, hogy az alperesek ezt az okiratot - ha valóban létezett - miért nem csatolták be a hosszú évekig folyamatban volt előzményi perben annak ellenére, hogy abban az eljárásban is ez a hangfelvétel volt az egyik legfontosabb bizonyíték, érdekükben állt volna tehát az, hogy - akár ezen okirat becsatolásával, akár más módon - igyekezzenek megkérdőjelezni annak hitelességét. Másrészt az alperesek egyébként sem tudták kétségessé tenni a hangfelvétel eredetiségét önmagában azzal, hogy csatoltak egy eltérő szövegezésű leiratot, az ugyanis legfeljebb annak igazolására lett volna alkalmas, hogy a felperes által csatolt leirat nem egyezik meg a benyújtott hangfelvétellel, azt azonban semmiképp sem bizonyította, hogy létezik a meghallgatott felvételtől eltérő tartalmú hangfelvétel is. Mivel pedig az alperesek által csatolt leirat nem kérdőjelezte meg a hangfelvétel eredetiségét és hamisítatlanságát, e körben nem volt szükség informatikai szakértő bevonására, így az alperesek ezzel ellentétes fellebbezési érvelése sem foghatott helyt.

[28] Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a per 2020. február 13-án megtartott tárgyalásán az alperesek jogi képviselőjének távollétében hallgatta meg a hangfelvételt, szintén nem minősült eljárási szabálysértésnek. A hangfelvételt tartalmazó CD lemez másodpéldányát ugyanis az alperesek képviselőjében eljáró dr. F. J. ügyvéd az előzményi per 2016. november 8-án megtartott folytatólagos tárgyalásán átvette (12.P.20.657/206/20. számú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalának 2. bekezdése), így az alperesek nem hivatkozhattak arra, hogy a felvételt nem volt lehetőségük megismerni és azzal kapcsolatban nem tudtak észrevételeket tenni. A fellebbezési tárgyaláson az alperesek képviselője maga is úgy nyilatkozott, hogy a hangfelvételt meg tudta hallgatni, annak általa hivatkozott valótlanosságára a perben nyilatkozatokat tudott tenni. A törvényi szinten sem az 1952. évi Pp., sem a 2018. január 1-jétől hatályos Pp. által alapelveként nem meghatározott közvetlenség nem egy abszolút követelmény, a perrendi szabályok által több esetben - megkeresett bíróság eljárása, más eljárásban kirendelt szakértő véleményének felhasználása, elektronikus hírközlő hálózat útján meghallgatás - szükségszerűen sérül; annak van jelentősége, hogy a felek eljárási jogait megfelelően gyakorolhatják-e, amelyre a perbeli esetben az előzőekben hivatkozottak szerint teljes körűen lehetőségük volt.

[29] Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság azt rögzítette a felvétel meghallgatását követően, hogy annak „minden szava tisztán érthető” (P.20.224/2018/41. számú jegyzőkönyv 1. oldalának utolsó bekezdése), nem minősült olyan eljárási hibának, amely szükségessé tette az elsőfokú eljárás megismétlését. Kétségtelen, hogy a hangfelvételnek vannak olyan részei, amelyek pontosan nem érthetőek, a sérelmezett kijelentések azonban tisztán és világosan hallhatóak, a per eldöntése szempontjából pedig csak és kizárólag ennek volt jelentősége.

- [30] A hangfelvétel alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes valóban megtette a sérelmezett kijelentéseit, azt ugyanis, hogy a felvételen - **K. F.** mellett - az ő hangja hallható, az alperesek sem ebben a perben, sem pedig az előzményi eljárásban nem kérdőjelezték meg.
- [31] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre is, hogy a II. rendű alperes legalább tíz embernek továbbküldte a hangfelvétel leiratának teljes szövegét. Mindezt ugyanis kétséget kizáróan igazolták a II. rendű alperes által az előzményi perben megtett nyilatkozatok, valamint dr. **A. K.** és dr. **Gy. Z.** előzményi perben előadott tanúvallomásai. Azt, hogy a II. rendű alperes olyan szöveget küldött tovább, amely a sérelmezett kijelentéseket olvasható módon nem tartalmazta, e bizonyítékokkal szemben nem igazolta sem dr. **F. J.** tanúvallomása, sem pedig az alperesek 11. sorszámú beadványához csatolt leirat. Az ítéletábra teljes mértékben egyetértett ugyanis az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy az elemi logika szabályaival szögesen ellentétes lett volna az, ha az alperesek képviselőjében eljáró dr. **F. J.** megakadályozta volna a saját ügyfeleit: az alpereseket abban, hogy az előzményi per egyik legfontosabb bizonyítékát: a hangfelvételt és annak leiratát teljes terjedelemben megismerhessék. Amennyiben pedig mégis így járt volna el, a II. rendű alperes és a fenti tanúk nyilvánvalóan megemlítték volna az előzményi per során azt a kiemelkedően fontos körülményt, hogy a hangfelvétel leiratát - egyes részek kisatírozása folytán - teljes terjedelmében nem ismerték meg. Erre tekintettel ebben a körben sem volt szükség informatikai szakértő bevonására, így az alperesek ezzel ellentétes fellebbezési érvelése sem foghatott helyt. Arra is minden alap nélkül utaltak, hogy a II. rendű alperes előzményi perben tett nyilatkozatait rögzítő jegyzőkönyv elírást tartalmazhat. Amennyiben ugyanis az előzményi perben eljáró bíróság helytelenül rögzítette a II. rendű alperes előadását, lehetősége lett volna arra, hogy a jegyzőkönyv ezen részének kijavítását kérje, e jogával azonban nem élt, így nem hivatkozhat arra, hogy a jegyzőkönyv hibás.
- [32] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértést nem követett el, a tényállást pedig a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján helyesen állapította meg. E tényállás alapján azonban tévesen következtetett arra, hogy a felperes keresete részben alapos.
- [33] Ennek oka az, hogy hibásan minősítette valótlan tényállításnak az I. rendű alperes azon közlését, hogy a felperes „hamis tanúkat állított.” Annak eldöntése során ugyanis, hogy e kijelentés tényállítás vagy véleménynyilvánítás volt-e, a PK 12. számú kollégiumi állásfoglalás értelmében a közlést a maga egészében kellett megvizsgálni, az abban foglalt kifejezéseket pedig nem a formális megjelenésük, hanem a valóságos tartalmuk szerint, a szavak általánosan elfogadott jelentését alapul véve kellett figyelembe venni. Erre tekintettel nem lehetett figyelmen kívül hagyni a sérelmezett kijelentés közlésének körülményeit, azaz azt, hogy az I. rendű alperes egy szűk körű magánbeszélgetés során tette meg a kifogásolt nyilatkozatot, így nem számolhatott azzal, hogy a kijelentése nagy nyilvánosságot kap. Attól sem lehetett eltekinteni, hogy bár ezek a kijelentések ugyan nem egy nyilvános közéleti vitában hangzottak el, de az I. rendű alperes a sérelmezett beszélgetésben a közlés befogadója felé összességében a felperesnek a közéleti tevékenységükkel kapcsolatban kialakult hosszas vitájukban tanúsított cselekményeit értékelte. Emellett kiemelt jelentőséggel bírt az is, hogy az I. rendű alperes közlése kifejezetten általános jellegű volt, vagyis nem tartalmazott olyan konkrétumokat, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható vagy cáfolható lenne. Márpedig egy magánbeszélgetés során, bizonyítható konkrétumok nélkül előadott azon nyilatkozat, amely szerint a felperes „hamis tanúkat állított,” nem értékelhető úgy, hogy az I. rendű alperes konkrét bűncselekmény elkövetésével vádolta meg a felperest. Ez - a magánbeszélgetésekben a perbeli ellenfelek magatartására gyakran használt - kifejezés valójában csupán a nyilatkozó fél általános jellegű, negatív értékítéletét tükrözi és annak a véleménynek ad

hangot, hogy a közlő szerint a perbeli ellenfele indítványára kihallgatott tanúk elfogultan nyilatkoztak, hiszen az ellenfelének álláspontját támasztották alá. Ez a kijelentés ezt meghaladó többlettartalommal jelen esetben sem rendelkezett, így az valójában nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás volt, amely nem tekinthető indokolatlanul bántónak. Ezért az I. rendű alperes e kifejezés használatával nem sértette meg a felperes személyiségi jogait, így a kereset ebben a körben alaptalan volt.

[34] Nem járt a felperes személyiségi jogainak sérelmével az sem, hogy a II. rendű alperes a fenti nyilatkozatot tartalmazó hangfelvétel leiratát továbbküldte legalább 10 személy részére. E kijelentés ugyanis a kifejtett okok miatt nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás volt, amely nem sértette a felperes becsületét, így annak továbbítása sem valósított meg jogsértést. Erre tekintettel a kereset ebben a tekintetben sem volt alapos.

[35] Nem értett egyet az ítélet az elsőfokú bíróság azon következtetésével sem, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes becsületét azzal, hogy „maffiavezérnek” és „szarházinak” minősítette őt. A PK 12. számú állásfoglalás értelmében ugyanis ezen kifejezések valós jelentésének megállapítása során sem lehetett figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy az I. rendű alperes e kijelentéseket egy szűk körű magánbeszélgetés során tette meg, így nem számolhatott azzal, hogy azok nyilvánosságra kerülnek. Jelentősége volt továbbá annak is, hogy az I. rendű alperes - az elsőfokú bíróság érvelésével szemben - e kifejezések használata során nem utalt a szórólapok tartalmára. A közlés egészének tükrében azért minősítette a felperest „maffiavezérnek” és „szarházinak,” mert álláspontja szerint a felperes - az eseményeket a háttérből irányítva, őket behálózva - csapdákat állít nekik, felvételeket készít a beszélgetéseikről, és - felsőbb parancsot követve - megpróbálja tönkretenni őket. Azzal, hogy az emiatt kialakult lesújtó véleményének ezen kifejezések útján adott hangot, indokolatlanul nem bántotta meg a felperest, hiszen azok kifejezőmódjukban nem minősíthetőek bántóbbnak, mint a „moslék ember” vagy a „romlott ember” kifejezések, amelyek vonatkozásában az elsőfokú bíróság a keresetet jogerős elutasította. E közlések nem tekinthetőek önkényesnek sem, hiszen a felperes nem kifogásolhatja, hogy az I. rendű alperes - a beszélgetéseinek engedély nélküli rögzítése miatt - így jellemezte őt egy olyan szűk körű magánbeszélgetés során, amelyet a felperes szintén az I. rendű alperes hozzájárulása nélkül rögzített. Erre tekintettel a kereset ebben a körben sem volt alapos.

Egyetértett ugyanakkor az ítélet az elsőfokú ítélet azon rendelkezésével, amelyik elutasította az I. rendű alperes viszontkeresetét. Maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság által ebben a körben kifejtett indokokat is, amelyeket nem kíván megismételni. Kétségtelen, hogy az 1952. évi Pp. még nem szabályozta a jogsértő bizonyítási eszközök felhasználhatóságát és a felhasználás jogkövetkezményeit; a 2018. január 1-jétől hatályos Pp. rendezte, hogy a perben milyen feltételekkel használhatók fel a jogsértő bizonyítási eszközök, amelynek a más jogági felelősségére utaló további előírását 2021. január 1-jétől a 2020. évi CXIX. törvény (Pp. novella) 41. §-a vezette be. A folyamatos jogszabályi változtatás azonban lényegében a kialakuló bírósági jogfejlesztő értelmezés eredményeit építette be a perjogi törvényi rendelkezésekbe. Egyetértett az ítélet az elsőfokú bíróságnak az engedély nélkül készített hangfelvétel perbeli felhasználhatóságáról és annak személyiségi jogi jogkövetkezményeiről kialakított - a hatályos jogszabályi környezettől függetlenül - következetes jogalkalmazói értelmezéssel. Kétségtelen, hogy - mint ahogyan a Pp. novella módosítása folytán a Pp. 2021. január 1-jétől hatályos normaszövege a Pp. 269. §-ának (7) bekezdése már törvényi szinten is kimondja - a jogsértő bizonyítási eszköz perben való felhasználása a fél büntetőjogi, szabálysértési, illetve polgári jogi felelősségét nem érinti; ez alól azonban a támogatandó jogalkalmazói értelmezés kivételt enged annyiban, amennyiben - figyelemmel az Alkotmánybíróság 3312/2017. (XI. 30.) AB határozatának az alapjogi konfliktus

feloldását célzó iránymutatására - a hozzájárulás nélkül rögzített kép- és hangfelvétel polgári perben való felhasználása nem sért személyiségi jogot, ha kizárólag az ellenérdekű fél perben tett valótlan nyilatkozatának cáfolatát, a fél állításainak bizonyítását szolgálja a felhasználó méltányolható magánérdekének védelmében, a perben való felhasználása nem visszaélésszerű. (Így foglaltak állást a Kúria Pfv.IV.20.627/2014/8. számú ítélete, a BDT2018. 3877, BDT2011. 2442., BDT2014. 307 számon közzétett eseti döntések, amelyek elvi tartalmával az ítéletábrák is egyetért.) A perbeli hangfelvétel bizonyítási eszközként felhasználásának ezek a feltételei pedig fennálltak, hiszen a hangfelvétel engedély nélküli rögzítése és az előzményi perben történt felhasználása nem volt visszaélésszerű, az ugyanis az igazság kiderítéséhez fűződő közérdek érvényre jutása céljából szükséges és arányos módon korlátozta az I. rendű alperes hangfelvétel védelméhez fűződő jogát, mivel e nélkül nem lehetett volna minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy mi történt az előzményi per tárgyát képező választási gyűlésen. Ezért a felperes nem sértette meg az I. rendű alperes hangfelvétel védelméhez fűződő jogát, továbbá - az elsőfokú ítéletben kifejtett helyes indokok miatt - az I. rendű alperes emberi méltóságát és magántitokhoz való jogát sem.

- [36] Erre tekintettel alaptalan volt az I. rendű alperes beszámítási kifogása is, amelynek kapcsán az ítéletábrák csupán annyiban pontosította az elsőfokú ítélet fellebbezett részét, hogy mellőzte a rendelkező részből a beszámítási kifogást elutasító rendelkezést, az ugyanis nem a rendelkező részre, hanem kizárólag az indokolásra tartozik.
- [37] Megjegyzi az ítéletábrák, hogy a viszontkeresetnek nem volt tárgya a hangfelvétel jelen perben történt felhasználása, az I. rendű alperes ugyanis csak a felvétel előzményi perben történt becsatolását sérelmezte (P.20.224/2018/14. számú beadvány 2. oldala). A viszontkeresetét ugyanakkor az sem tette volna alapossá, ha jogsértő magatartásként hivatkozott volna a felvétel jelen perben történt felhasználására is. Noha a megváltoztatott érdemi döntés szerint a kereset alaptalannak bizonyult, ez nem jelenti azt, hogy a felperes a hangfelvétel jelen perben történt felhasználásával megsértette az I. rendű alperes hangfelvétel védelméhez fűződő jogát. E felvétel nélkül ugyanis jelen perben sem lehetett volna megállapítani, hogy az I. rendű alperes megtette-e a sérelmezett kijelentéseit, így a felperes elesett volna attól a jogától, hogy e kifejezések sértő jellegét érdemben elbíráló bírói döntéshez jusson. Ezért az igazság kiderítéséhez fűződő közérdek ez esetben is szükségessé és arányossá tette az I. rendű alperes hangfelvétel védelméhez fűződő jogának korlátozását, függetlenül attól, hogy az ítéletábrák utóbb a felperes keresetét érdemben alaptalannak találta.
- [38] A megváltoztatott érdemi döntés alapján a felperes a keresete, az alperesek pedig a viszontkeresetük tekintetében teljes peresztesek lettek. A kereset és a viszontkereset perértéke - a követelt sérelemdíjak tökeösszegének megfelelően - egyaránt 2 500 000 Ft volt, így a felperes a viszontkereset kapcsán, az alperesek pedig a kereset kapcsán ugyanolyan mértékű - jogi képviselői díjból álló - elsőfokú perköltséget előlegeztek meg. Ezért az ítéletábrák megállapította, hogy a felek az elsőfokú költségeiket maguk viselik (1952. évi Pp. 81. §-a (1) bekezdésének második mondata). A felperes a kereseti perérték után 150 000 Ft kereseti illetéket, az alperesek pedig - nem személyenként, hanem egyetemlegesen - a viszontkereseti perérték után szintén 150 000 Ft viszontkereseti illetéket kötelesek az állam részére megfizetni (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése).
- [39] A kifejtett okok miatt az ítéletábrák az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet fellebbezett részét - a rendelkező részben írt módon - részben megváltoztatta, egyebekben pedig helybenhagyta.

[40] A másodfokú eljárás során a felperes a kereset fellebbezett része tekintetében, az I. rendű alperes pedig a viszontkeresete tekintetében pervesztes lett, a II. rendű alperes fellebbezése viszont teljes mértékben eredményre vezetett, hiszen az csak az elsőfokú ítélet keresetnek helyt adó részét érintette. Ezért az ítélőtábla a felperest kötelezte a teljes pernyertes II. rendű alperes másodfokú jogi képviselői munkadíjának megfizetésére, amelynek összegét - 750 000 Ft fellebbezési perérték alapulvételével - 20 000 Ft + áfa, azaz 25 400 Ft-ban határozta meg (1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a). Az I. rendű alperes köteles ugyanakkor az 1 750 000 Ft fellebbezési perérték tekintetében tisztán pernyertes felperes másodfokú jogi képviselői munkadíjának megfizetésére, amelynek összegét - ezen perérték alapulvételével - 40 000 Ft + áfa, azaz 50 800 Ft-ban határozta meg (1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a). A felperes 750 000 Ft, az I. rendű alperes pedig 2 500 000 Ft fellebbezési perérték után köteles az állam részére illetéket fizetni (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése).

Debrecen, 2021. január 28.

dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-